

TALE

Samråd: Alm. del - bilag 36, spm. B om "Vil ministeren med henvisning til regeringens lovprogram, jf. alm. del - bilag 8, give udvalget en vurdering af de lovforslag, som ministeren agter at fremsætte i dette folketingsår, hvor forslagernes omfang, indhold, kompleksitet og politiske implikationer m.v. indgår i vurderingen?"

Antal sider foruden denne: 22

Tale ved samråd i Uddannelsesudvalget om lovprogram 2004-05 fredag den 22. oktober 2004 kl. 8.00

Folketingets Uddannelsesudvalg har den 8. oktober 2004 bedt om et samråd med mig om to spørgsmål – spørgsmål A om strukturreformen og spørgsmål B om lovprogrammet.

Jeg har tænkt mig at starte med at besvare spørgsmål B, og når jeg i den forbindelse når frem til den del af lovprogrammet, der vedrører opfølgningen på aftalen om strukturreform, vil jeg tillade mig at besvare spørgsmål A i forbindelse hermed.

Spørgsmål B lyder:

”Vil ministeren med henvisning til regeringens lovprogram, jf. alm. del - bilag 8, give udvalget en vurdering af de lovforslag, som ministeren agter at fremsætte i dette folketingsår, hvor forslagernes omfang, indhold, kompleksitet og politiske implikationer m.v. indgår i vurderingen?”

Svar

Jeg er glad for denne lejlighed til ligesom sidste år at præsentere lovprogrammet samlet, så vi forhåbentlig kan få det bedst mulige grundlag for at planlægge Folketingets og

udvalgets arbejde med lovforslagene.

Undervisningsministeriets lovprogram for dette folketingsår er – på linie med øvrige ministeriers – kraftigt præget af opfølgningen på aftalen om strukturreform.

Frem til nytår er det min plan at fremsætte ti ”almindelige” lovforslag og afgive to redegørelser.

Efter nytår agter jeg at fremsætte yderligere fire lovforslag med tilknytning til kommunalreformen.

Inden min gennemgang af de konkrete lovforslag vil jeg henlede opmærksomheden på forordet i ”Statsministerens redegørelse i Folketinget – Skriftlig del”, altså regeringens samlede lovprogram.

Statsministeren skriver her, at regeringens samlede lovprogram består af ca. 175 almindelige lovforslag og ca. 50 forslag vedrørende kommunalreformen.

Den almindelige lovgivning er tilrettelagt således, at antallet af lovforslag fra de ministre, hvis lovprogram i væsentligt omfang er berørt af kommunalreformen, er søgt begrænset,

og således, at forslagene fra disse ministre i vidt omfang søges fremsat inden udgangen af oktober 2004.

Statsministeren udtrykker endvidere et håb om, at denne tilrettelæggelse af lovgivningsarbejdet vil betyde, at de berørte folketingsudvalg og ministre fra slutningen af januar kan koncentrere lovgivningsarbejdet omkring kommunalreformen.

Det er selvsagt et håb, jeg deler.

Og dette afspejles også i den del af lovprogrammet, der vedrører mit ressort.. Det er derfor også mit håb, at udvalget – på trods af eventuelle politiske overensstemmelser – vil være indstillet på en ”så hurtig som mulig” behandling af de almindelige lovforslag i dette efterår.

Men nu til gennemgangen til de enkelte lovforslag.

Jeg omtaler forslagene i den rækkefølge, de optræder på lovprogrammet.

[Lovgivning, der ikke vedrører kommunalreformen (efteråret):]

Først de forslag, der ikke har tilknytning til kommunal-reformen:

[Ændring af lov om produktionsskoler (Vejledning via Ungdommens Uddannelsesvejledning, markedsføring og elektronisk indberetning af oplysninger til beregning af kommunalt bidrag)]

Lovforslag om ændring af lov om produktionsskoler er den 6. oktober 2004 fremsat som L 3.

Lovforslaget er en del af kommuneaftalen 2004.

Forslaget er med til at understøtte regeringens politik om, at flest muligt unge får en kompetencegivende ungdomsuddannelse.

Lovforslaget har allerede været til 1. behandling for et par dage siden, nemlig den 20. oktober.

Jeg forventer, at lovforslaget nok giver anledning til nogen spørgsmål og debat i forbindelse med den videre behandling i Folketinget.

Interessen vil ligesom ved 1. behandlingen formentlig være koncentreret om den principielle betydning for skolernes selvstændighed og frie optagelsesret. Jeg mener dog, at der med lovforslaget er valgt en afbalanceret løsning mellem *på den ene side* hensynet til skolernes selvstændighed og frie optagelsesret - og *på den anden side* hensynet til at sikre, at de statslige tilskud på uddannelsesområdet anvendes optimalt til at nå målsætningen om, at flest mulige unge får en kompetencegivende uddannelse.

[Ændring af lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU) og lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse (SVU til 60-64-årige og regelforenklning)]

Lovforslaget om ændring af henholdsvis SVU-loven og godtgørelsesloven er et led i regeringens ønske om dels at fastholde de ældre på arbejdsmarkedet frem til folkepensionsalderen, dels at forenkle regelsættet.

Lovforslaget er den 7. oktober i år fremsat som L 21 og er 1. behandlet 20. oktober.

Der er tale om et forholdsvis enkelt og ikke særlig omfattende lovforslag.

Som det fremgår både af høringsresuméet og af 1. behandlingen, er der bred tilslutning til udvidelsen af muligheden for at få SVU til også at omfatte de 60-64-årige.

Der er derimod en vis skepsis over for at ophæve muligheden for at få SVU til pladser på videregående uddannelsesinstitutioner, udbudt under tompladsordningen. Det kan måske føre til nogle få henvendelser til Uddannelsesudvalget under udvalgsbehandlingen af lovforslaget.

[Ændring af lov om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne m.v. (Offentliggørelse af gennemførelses- og beskæftigelsesprocenter m.v.)]

Lovforslag om ændring af lov om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne m.v. indebærer, at der for de enkelte uddannelsesinstitutioner skal offentliggøres oplysninger om deres mål med uddannelserne og om resultaterne.

Lovforslaget er den 7. oktober i år fremsat som L 20 i år og var til 1. behandling den 20. oktober. Der er oversendt

høringsresumé om forslaget.

Det fremgik af debatten ved 1. behandlingen, at den del af lovforslaget, som omhandlede den såkaldte skolescore, vækker en del modstand i ordførerkredsen. Jeg ser imidlertid frem til en frugtbar dialog med uddannelsesudvalget, hvorefter vi forhåbentlig kan fjerne en række myter og fordomme og betrygge ordførerne, så lovforslaget kan blive vedtaget i denne samling.

[Lov om stipendier til visse udenlandske studerende i korte og mellemlange videregående uddannelser]

[Ændring af forskellige love på Undervisningsministeriets område (Afskæring af statstilskud og opkrævning af betaling for visse udenlandske studerende)]

Jeg har den 7. oktober i år fremsat to lovforslag som opfølgning på den redegørelse nr. R 14 om styrket internationalisering af uddannelserne, som videnskabsministeren og jeg afgav til Folketinget i sidste folketingsår.

Det drejer sig om L 22 og L 23, der skal ses i sammenhæng.

Der er oversendt høringsresumé om forslagene.

Lovforslagene er 1. behandlet den 20. oktober i år.

Forslagene har til formål at understøtte regeringens politik om øget internationalisering af uddannelserne.

L 22 indfører en stipendieordning for visse udenlandske studerende i korte og mellemlange videregående uddannelser. Ordningen skal gøre det attraktivt for dygtige studerende fra udvalgte lande uden for EU/EØS at studere i Danmark på en række naturvidenskabelige, højteknologiske og merkantile uddannelser.

Med L 23 om afskæring af statstilskud og opkrævning af betaling for visse udenlandske studerende foreslås det, at visse udenlandske studerende skal betale for deltagelse i ordinær uddannelse i Danmark.

[Folkeskolen]

Jeg planlægger at fremsætte tre forslag om ændring af folkeskoleloven.

Forslagene er som udgangspunkt ikke tænkt fremsat som et samlet lovforslag, da det er mest hensigtsmæssigt at behandle dem hver for sig.

[Ændring af lov om folkeskolen (Mere frit skolevalg inden for og over kommunegrænser)]

Forslaget om mere frit skolevalg inden for og over kommunegrænser indebærer, at forældrene får mulighed for at vælge en hvilken som helst folkeskole til deres barn inden for kommunens grænser eller i en anden kommune, hvis der er plads i skolen. Tilsvarende vil gælde for skolefritidsordningen.

Lovforslaget har i enighed med partierne bag folkeskoleforliget været til høring, og der har været god opbakning til forslaget.

Forslaget indgår i regeringens planer om at give større mulighed for frit valg til borgerne på det kommunale område.

Lovforslaget vil blive fremsat november I

[Ændring af lov om folkeskolen (Styrket undervisning i dansk som andetsprog)]

Forslaget om styrket undervisning i dansk som andetsprog indebærer en udvidelse af kommunernes adgang til at henvise elever med behov for støtte i dansk som andetsprog til undervisning på andre skoler end distriktsskolen, når det ved optagelsen vurderes at være pædagogisk påkrævet ud fra en individuel vurdering af barnets behov.

Forslaget vil også indebære, at supplerende undervisning i dansk som andetsprog normalt skal placeres uden for den almindelige undervisning.

Jeg har netop i går indledt drøftelser om lovforslaget med partierne bag folkeskoleforliget.

Jeg vil i givet fald indstille lovforslaget til hurtig og velvillig behandling, så det så vidt muligt kan nå at få virkning på optagelsen til næste skoleår. Det vil i så fald være nødvendigt at foretage høring parallelt med fremsættelsen.

[Ændring af lov om folkeskolen og om ophævelse af lov om en statsskole som forsøgscenter for 8.-10. skole-

år (10. klasse m.v.)]

Forslaget om 10. klasse m.v. vil indebære en målretning af undervisningen i 10. klasse mod de elever, der har størst behov for tilbuddet. Et godt 10. klassestilbud skal bidrage til at reducere den andel af unge, som ikke får en ungdomsuddannelse. Jeg overvejer fortsat forslaget nærmere indhold.

Forslaget indebærer herudover en nedlæggelse af statens forsøgsskole i Rødovre over en afviklingsperiode. Jeg ønsker at styrke indsatsen i hele folkeskolen vedrørende landsdækkende forsøgs- og udviklingsarbejder med inddragelse af forskellige skoletyper og spredt ud på flest mulige skoler landet over.

Også dette lovforslag vil jeg i givet fald indstille til hurtig og velvillig behandling således, at det så vidt muligt kan nå at få virkning allerede fra næste skoleår. Det vil i så fald være nødvendigt at foretage høring parallelt med fremsættelsen.

Jeg forventer at fremsætte lovforslaget i november I med henblik på vedtagelse inden jul.

[Ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Tilsyn)]

Lovforslaget om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. er et led i regeringens bestræbelser på at sikre et højt fagligt niveau i grundskolen og dermed give alle børn et fagligt fundament for fortsat uddannelse og beskæftigelse.

Jeg overvejer stadig lovforslagets nærmere indhold, bl.a. med det for øje, at de frie grundskolers undervisningsmål skal præciseres i respekt for skolernes frihedsrettigheder.

Jeg forventer at fremsætte et lovforslag i december I, og jeg påregner derfor at sende et lovforslag i høring snarest muligt.

[Ændring af lovgivning om lærer- og pædagoguddannelserne (Styrket faglighed m.v.)]

Jeg afgav i marts 2004 til Folketinget en redegørelse om pædagoguddannelsen og læreruddannelsen.

Redegørelsen, der blev behandlet i Folketinget i april

måned, lægger op til en styrket faglighed af begge uddannelser.

For så vidt angår pædagoguddannelsen har jeg den 6. oktober i år fremlagt et lovudkast til drøftelse med alle Folketingets partier.

Når disse drøftelser er færdige, vil der være et beslutningsgrundlag for, hvad der videre skal ske med lovudkastet. Som bekendt skal lovgivningsarbejdet søges tilrettelagt således, at lovforslaget efter gennemført høring i givet fald kan fremsættes i begyndelsen af november. Om dette kan nås, må tiden vise. Det afhænger som sagt af de politiske forhandlinger.

For så vidt angår læreruddannelsen har jeg i redegørelsen foreslået, at den styrkede faglighed opnås bl.a. ved for det første en skærpelse af indgangsniveauet til uddannelsen i linjefagene, for det andet ved indførelse af to nye linjefag, nemlig dansk som andetsprog og specialpædagogik, for det tredje ved deling af dansk og matematik i hver to fag, for det fjerde ved obligatorisk grunduddannelse i dansk og styrkelse af specialpædagogik i de pædagogiske fag. Desuden har jeg foreslået, at modellen for valg af linjefag ændres.

Jeg forventer, at disse elementer vil indgå i et kommende forslag til ændring af læreruddannelsesloven som opfølgning på redegørelsen.

Jeg har som bekendt iværksat en politisk proces herfor sammen med Folketingets partier.

[Nyt lovforslag, der ikke er på lovprogrammet]

Mens vi er ved de ”almindelige” lovforslag, kan jeg orientere om, at jeg arbejder på at få endnu et lovforslag på frem i år. Det drejer sig om SVU-loven, hvor jeg agter at foreslå den ændres, så det bliver muligt at modtage SVU til læse-, stave- og regnekurser med et lavere ugentligt timetal end det gældende mindstekrav – nemlig fra de nuværende seks til kun tre timer som det ugentlige minimum.

Forslaget er en del af regeringens styrkede indsats over for kortuddannede. Forventningen er, at flere vil gå i gang med forberedende voksenundervisning, fordi en del lønmodtagere og deres arbejdsgivere finder det svært at afsætte seks timer om ugen til undervisning.

[Lovgivning, der vedrører kommunalreformen]

(foråret):]

I forårssamlingen vil det dreje sig om lovforslag, der er en del af implementeringen af aftalen om kommunalreformen.

På mit område planlægges fremsat følgende fire lovforslag:

[Ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love (Kommunalreform – Ændringer i forhold til det almene gymnasium, hf, social- og sundhedsuddannelser og andre ungdomsuddannelser samt voksenuddannelsescentre (VUC) og forberedende voksenundervisning)]

[Ændring af forskellige love på Undervisningsministeriets område (Kommunalreform – Overgang af sygepleje- og radiografiskolerne og Centre for undervisningsmidler til staten m.v.)]

[Ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne og forskellige andre

love (Kommunalreform - Specialundervisning)]

**[Ændring af lov om produktionsskoler,
folkeoplysningsloven og forskellige andre love
(Kommunalreform – Mindre ændringer)]**

Jeg vil - som nævnt - tillade mig samtidig hermed at besvare det stillede samrådsspørgsmål A fra Uddannelsesudvalget om strukturreformen.

Spørgsmålet lyder således:

"Vil ministeren redegøre for strukturreformens udformning, udmøntning og konsekvenser på uddannelsesområdet, herunder især for de foretagne ændringer i den oprindelige strukturaftale?"

Indledningsvist vil jeg sige, at jeg ikke i dette samråd nærmere vil gå i detaljer med regeringens og Dansk Folkepartis aftale om strukturreformen fra juni 2004 eller med forligspartiernes Udmøntningsplan fra september 2004. Dette vil der blive rig mulighed for at gøre under den kommende behandling i Folketinget af lovforslagene.

Jeg vil dog gerne fremhæve, at der med forligspartiernes aftale om en udmøntningsplan for strukturreformen er

sikret, at de almene gymnasier, hf-kurser og voksenuddannelsescentre kun skifter ejer én gang. Dette forebygger bl.a. unødigt usikkerhed blandt personalet.

De særlige midlertidige bestyrelser styrker forberedelsen af institutionernes overgang til statsligt selveje. Samtidig med, at amtsrådene fortsat har ansvaret for den daglige drift frem til statens overtagelse af institutionerne.

Regeringen arbejder i øjeblikket sammen med sin forligspartner Dansk Folkeparti om at udmønte den indgåede aftale i en række lovforslag.

DUT-forhandlingerne indledes den 27. oktober ved at sende lovudkastene i den form, de har på det tidspunkt, til høring hos de kommunale parter.

Lovforslagene planlægges ifølge regeringens lovprogram fremsat i Folketinget i januar II, og høringsprocessen ventes igangsat omkring 1. december 2004 med svarfrist primo januar 2005.

Der er tale om en omfattende lovgivning på uddannelsesområdet, hvor 32 love skal ændres.

Størstedelen af lovændringerne vedrører naturligvis overflytningen af de almene gymnasier, hf-kurser, voksenuddannelsescentre, sosu-skoler, sygepleje- og radiografiskoler samt centre for undervisningsmidler fra amterne til staten pr. 1. januar 2007.

Der er her tale om ca. 250 institutioner, der direkte berøres af strukturreformen.

Herudover er der bl.a. en række ændringer af teknisk karakter.

Regeringen vil ved lovforslagenes fremsættelse invitere til et bredt samarbejde om lovforslagenes vedtagelse.

[Redegørelser]

Jeg påtænker i denne samling at afgive to redegørelser til Folketinget:

[Redegørelse om anerkendelse af realkompetencer i uddannelserne]

I november fremlægger jeg sammen med ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, kulturministeren og økonomi- og erhvervsministeren en redegørelse om anerkendelse af realkompetencer i uddannelserne.

En satsning på anerkendelse af realkompetencer handler om at sætte det enkelte menneskes samlede kompetencer i centrum.

Den enkelte skal have mulighed for at anvende og bygge videre på sin viden, sine færdigheder og kompetencer i en uddannelse, uanset hvor og hvordan de er erhvervet.

Det skal bidrage til, at den enkelte får bedre muligheder for at dygtiggøre sig og erhverve kvalifikationer og kompetencer, som efterspørges på et foranderligt arbejdsmarked.

Regeringen har allerede taget fat på at fremme anerkendelse af realkompetencer i uddannelserne. Men redegørelsens hovedbudskab vil være, at der er behov for at gå videre endnu, herunder at synliggøre mulighederne for den enkelte. Anvendelse af metoder, som sikrer en pålidelig vurdering af den enkeltes realkompetencer, vil være afgørende for, at der

er tillid til vurderingen, og at resultatet anerkendes i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet. Det er afgørende, at uddannelsernes kvalitet og niveau fastholdes.

De fire uddannelsesansvarlige ministre vil som led i udmøntningen af ”Bedre Uddannelser” tage initiativ til, hver på deres område, at anerkendelse af realkompetence styrkes i uddannelserne. Det gælder især i voksen- og efteruddannelserne, men også i de grundlæggende og videregående kompetencegivende uddannelser.

Redegørelsen har til formål at skabe en bred politisk drøftelse af en udbygning af mulighederne for individuel kompetencevurdering og anerkendelse heraf i uddannelserne.

[Redegørelse om erfaringer med lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø]

I første halvdel af december måned 2004 agter jeg at afgive en redegørelse om lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø til Folketinget.

Loven trådte i kraft den 1. august 2001, og det blev i

forbindelse med lovens fremsættelse lovet, at undervisningsministeren ville redegøre overfor Folketinget om erfaringerne med lovens virkning i folketingssamlingen 2004/2005.

Et af redegørelsens hovedpunkter vil være beskrivelsen af, i hvilket omfang landets uddannelsesinstitutioner har gennemført den undervisningsmiljøvurdering, som der efter loven er pligt til at udføre mindst hvert 3. år.

Et andet hovedpunkt vil være en vurdering af den hidtidige virksomhed, som er udført på lovens område af Dansk Center for Undervisningsmiljø.

Jeg forventer, at redegørelsen vil give anledning til debat om justeringer i lovgivningen, og redegørelsen vil også rumme en stillingtagen hertil.